

**Avaleht>Teie õigused>Põhiõigused>Kust võin abi saada?>Pädevate kohtute ja asutuste nimekiri>Põhiõigused**

Tsiviilõiguse valdkonnas jätkuvad ELi õiguse kohaselt need pooleliolevad menetlused, mis on algatatud enne üleminekuperioodi lõppu. Vastastikusel kokkuleppel Ühendkuningriigiga hoiab e-õiguskeskkonna portaal Ühendkuningriigiga seotud asjakohast teavet oma portaalis kuni 2022. aasta lõpuni.

Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Järgmised keeleversioonid on juba tõlgitud.

Swipe to change

**inglise keel****Põhiõigused****Inimõigustega tegelevad riiklikud asutused****Ombudsman****Spetsiaalsed inimõigustega tegelevad asutused****Muu****Inimõigustega tegelevad riiklikud asutused**

Allpool nimetatud institutsioonid võivad anda teile nõu põhiõigustega seotud küsimustes.

**1. Võrdõiguslikkuse ja inimõiguste komisjon**

Võrdõiguslikkuse ja inimõiguste komisjon on Šotimaa, Inglismaa ja Walesi riiklik võrdõiguslikkuse küsimustega tegelev asutus, kelle eesmärk on kõrvaldada diskrimineerimine ja edendada võrdõiguslikkust, lähtudes üheksast alusest, mis on kaitstud 2010. aasta võrdõiguslikkuse seadusega (*Equality Act 2010*): vanus, puue, sugu, rassiline kuuluvus, usutunnistus ja töekspidamised, rasedus ja emadus, abielu ja vabaabielu, seksuaalne sättumus ja soo korrigeerimine. See on „A staatusega“ ja valitsusest sõltumatu inimõigustega tegelev riiklik asutus, kes jagab Šotimaal oma volitusi kaitsta ja edendada inimõigusi Šotimaa inimõiguste komisjoniga.

Inimõigustega tegeleva riikliku asutusena on võrdõiguslikkuse ja inimõiguste komisjonil järgmised ülesanded:

edendada teadlikkust ja arusaamist inimõigustest ning nende kaitset

ergutada ametiasutusi täitma inimõiguste seadust

anda inimõiguste alast teavet üldsusele, kodanikuühiskonna organisatsioonidele ja ametiasutustele

jälgida inimõiguste olukorda Suurbritannias ja kanda oma järeldused ja soovitused ette ÜROle, valitsusele ja parlamendile

anda Ühendkuningriigi valitsusele ja parlamendile ning Šoti ja Walesi valitsustele nõu poliitika ja esitatud õigusaktide mõju kohta inimõigustele

kasutada oma õiguslikke volitusi inimõiguste kaitse parandamiseks

Võrdõiguslikkuse ja inimõiguste komisjonil on muu hulgas õiguslikud volitused

algatada kohtuliku kontrolli menetlus – kohtumenetluse liik, mille puhul kohtunik vaatab läbi ametiasutuse tehtud otsuse või võetud meetme õiguspärasuse

ähvardada kohtuliku kontrolliga enne õigusakti vastuvõtmist, kui ta arvab, et esitatud seadusemuudatus rikub mingi rühma inimõigusi

sekkuda teiste algatatud inimõigustega seotud juhtumitesse (nn kolmanda isiku sekkumine) – komisjonil ei ole siiski võimalik toetada inimõiguste rikkumisega

seotud üksikjuhtumeid, kus ei tõstatata võrdõiguslikkuse küsimust

korraldada uurimisi inimõigustega seotud küsimustes – kui komisjon esitab mis tahes organisatsioonile soovitusi poliitika, praktika ja õigusaktide muutmiseks

ja parandamiseks, peab viimane soovitusi arvesse võtma

toimetada kätte teade, milles nõutakse rikkumiste kõrvaldamist, kui ta on arvamisel, et ametiasutus ei ole täitnud oma võrdõiguslikkuse kohustust – selles

võidakse nõuda asutuselt kohustuse täitmist või esitada üksikasjalikud sammud, mida tuleb astuda nõuete täitmise tagamiseks

<http://www.equalityhumanrights.com/>

Kontaktandmed:

**Šotimaa võrdõiguslikkuse ja inimõiguste komisjon**

telefon: 0141 288 5910

e-post: [scotland@equalityhumanrights.com](mailto:scotland@equalityhumanrights.com)

Briti viipekeele kasutajatel on võimalik komisjoniga ühendust võtta kuuljatega võrdsetel alustel. Lisateabe saamiseks võtke ühendust võrdõiguslikkuse ja inimõiguste komisjoniga aadressil <http://www.equalityhumanrights.com/>

**Võrdõiguslikkuse alase nõustamise tugiteenus**

Telefon: 0808 800 0082

Tekstitelefon: 0808 800 0084

E-post: [eass@mailgb.custhelp.com](mailto:eass@mailgb.custhelp.com)

Post: FREEPOST EASS abiliin FPN6521

Veebisaidi <http://www.equalityadvisoryservice.com/> kaudu on kättesaadav ka viipekeeletõlge, veebivestlus ja kontaktvorm.

Vastuvõtuajad:

esmaspäevast reedeni kl 9.00–19.00

laupäeval kl 10.00–14.00

Suletud pühapäeviti ja riigipühadel

**2. Šotimaa inimõiguste komisjon**

Šotimaa inimõiguste komisjon on Šotimaa riiklik inimõigustega tegelev asutus, kes vastab ÜRO Pariisi põhimõtetele seoses riiklike institutsioonide staatusega ja kellel on kõrgeim akrediteerimise tase („A staatus“). Šotimaa inimõiguste komisjon on Šotimaa parlamendi 2008. aastal loodud sõltumatu asutus, mille üldine kohustus on suurendada teadlikkust kõigist inimõigustest – nii majanduslikest, sotsiaalsetest, kultuurilistest, kodaniku- kui ka poliitilistest õigustest –, mis on ette nähtud igaühele kõikjal Šotimaal, ning edendada nende õiguste mõistmist ja tunnustamist ja parimaid tavasid inimõiguste valdkonnas. Tal on ka õigus raporteerida inimõiguste küsimustes otse ÜROle. Komisjoni ülesanded ja volitused on sätestatud 2006. aasta Šotimaa inimõiguste komisjoni seaduses.

Komisjonil on järgmised volitused:

esitada soovitusi õigusaktide, poliitika ja tavade muutmiseks  
edendada inimõigusi hariduse, koolituse ja uuringute avaldamise kaudu  
korraldada uurimisi Šotimaa ametiasutuste poliitika ja tavade kohta

Šotimaa inimõiguste komisjon ei tegele kaebustega ega osuta abiteenuseid üksikisikutele. Selle komisjoni teabelehes *Help with Human Rights* (Inimõiguste alane abi) on aga esitatud selliste organisatsioonide ja teenistuste andmed, kust võib saada nõu ja abi.

Kontaktandmed:

Scottish Human Rights Commission

Governor's House

Regent Road

Edinburgh

EH1 3DE

tel: 0131 244 3550

e-post: [hello@scottishhumanrights.com](mailto:hello@scottishhumanrights.com)

Veebilink: [Šotimaa inimõiguste komisjon](#)

**Ombudsmanid**

### 1. Šotimaa avalike teenuste ombudsman

Šotimaa avalike teenuste ombudsman osutab tasuta sõltumatut ja erapooletut teenust vaidlustes, mis tekivad kodanike ja kohaliku omavalitsuse ning kodanike ja keskvalitsuse vahel. Teenuse eesmärk on aidata lahendada vaidlusi või parandada ebaõiglaseid olukordi. Tegemist on viimase etapiga avalike organite (nõukogud, riiklik tervishoiuteenistus, korteriühistud, kolledžid ja ülikoolid, vanglad, suurem osa vee-ettevõtjaid, Šotimaa valitsus ning selle ametid ja ministereeriumid ning enamik Šotimaa ametiasutusi) kohta esitatud kaebuste lahendamiseks Šotimaal.

Kontaktandmed:

tasuta telefoninumber: 0800 377 7330

telefon: 0131 225 5330

post: Freepost SPSO (mark ei ole vajalik)

isiklikult: 4 Melville Street, Edinburgh, EH3 7NS (lahtiolekuajad esmaspäeval, kolmapäeval, neljapäeval ja reedel 9.00–17.00, teisipäeval 10.00–17.00)

veebilink: [SPSO](#)

### 2. Parlamentaarne ja tervishoiuteenuste ombudsman

Parlamentaarse ja tervishoiuteenuste ombudsman on kõrgeim Inglismaa riikliku tervishoiuteenistuse ning Ühendkuningriigi valitsuse pakutavate avalike teenuste peale esitatud kaebusi menetlev asutus. Ombudsman pakub tasuta teenust ja uurib kaebusi ebaõigluse või probleemide kohta, mille põhjuseks peetakse asjaolu, et mõni organisatsioon ei ole toimunud nõuetekohasel või õiglasel moel või on osutanud halba teenust ega ole olukorda parandanud.

Ombudsman ei ole osa valitsusest. Tema ametikoha on loonud parlament, et pakkuda sõltumatut kaebuste menetlemise teenust. Ombudsman jagab juhtumitega seotud töö tulemusi parlamendiga, et aidata tal kontrollida avalike teenuste osutajaid, ning ka laiemalt teistega, et aidata parandada avalike teenuste kvaliteeti. Ombudsman annab aru Ühendkuningriigi parlamendile ja tema tööd kontrollib avaliku halduse ja põhiseaduskomisjon.

Enne kaebuse esitamist ombudsmanile peate esitama kaebuse kõigepealt sellele organisatsioonile, millega te rahul ei ole. Kui teie kaebus on seotud Ühendkuningriigi valitsusasutuste või avalik-õiguslike organisatsioonidega, peate ühendust võtma parlamendisaadikuga, kes edastab küsimuse ombudsmanile.

Veebilink: [Ombudsman](#)

Kontaktandmed:

telefon: 0345 015 4033 (8.30–17.30, esmaspäevast reedeni)

tagasihelistamisteenus: 07624 813 005

Kui kasutate Briti viipekeelt, võite kasutada SignVideo teenust: [SignVideo](#)

**Spetsiaalsed inimõigustega tegelevad asutused**

### 1. Šotimaa laste- ja noortevolnik

Šotimaa laste- ja noortevolnik suurendab teadlikkust ja arusaamist laste õigustest ja aitab lastel oma õigusi kaitsta. Volinikul on volitused korraldada uurimisi selle kohta, kas teenuseosutajad arvestavad lapsi ja noori mõjutavate otsuste tegemisel või meetmete võtmisel nende õigusi, huve ja seisukohti.

Kontaktandmed

Children and Young People's Commissioner Scotland

Roseberry House

9 Haymarket Terrace

Edinburgh

EH12 5EZ

telefon: 0131 346 5350

noorte tasuta infotelefon: 0800 019 1179

Tekst: 0770 233 5720

e-post: [inbox@cypcs.org.uk](mailto:inbox@cypcs.org.uk)

veebilink: [CYPCS](#)

### 2. Šotimaa teabevolnik

Šotimaa teabevolniku büroo jõustab ja edendab nii üldsuse õigust saada juurdepääs Šotimaa riigiasutuste valduses olevale teabele kui ka ametiasutuste häid tavasid. Oma töö kaudu toetab volinik avalik-õiguslike asutuste avatust, läbipaistvust ja vastutust.

Volinik vastutab järgmiste Šotimaa teabevabadust käsitlevate seaduste jõustamise ja edendamise eest:

2002. aasta teabevabaduse seadus (Šotimaa)

2004. aasta keskkonnaalase teabe eeskirjad (Šotimaa)

2009. aasta INSPIRE eeskirjad (Šotimaa)

Volinik ja tema meeskond:

uurivad avaldusi ja annavad välja õiguslikult jõustatavaid otsuseid

edendavad häid tavasid avaliku sektori asutuste seas

annavad üldsuse esindajatele teavet nende õiguste kohta.

Kontaktandmed  
Scottish Information Commissioner  
Kinburn Castle  
Doubledykes Road  
St Andrews  
Fife  
KY16 9DS  
telefon: 01334 464610  
faks: 01334 464611  
e-post: [enquiries@itspublicknowledge.info](mailto:enquiries@itspublicknowledge.info)  
veebilink: [Scottish Information Commissioner](#)

### 3. Teabevoliniku büroo

Teabevoliniku büroo on Ühendkuningriigi sõltumatu asutus, mis on loodud eesmärgiga toetada õigust saada teavet avalikes huvides, edendades avalik-õiguslike asutuste avatust ja andmete puutumatust üksikisikute jaoks.

Kontaktandmed:

*Information Commissioner's Office*  
*Wycliffe House*  
Water Lane  
Wilmslow  
Cheshire  
SK9 5AF

telefon: 0303 123 1113 (või 01625 545745, kui te ei soovi helistada 03ga algaval numbril)

faks: 01625 524 510

*Šoti teabevoliniku büroo*  
*45 Melville Street*

Edinburgh

*EH3 7HL*

telefon: 0131 244 9001

e-post: [Scotland@ico.org.uk](mailto:Scotland@ico.org.uk)

veebilink: [Information Commissioner's Office](#)

### Muud organisatsioonid

#### 1. Kodanike nõustamise teenistus

Kodanike nõustamise teenistus aitab inimestel lahendada nende õiguslikke, rahalisi ja muid probleeme, andes tasuta sõltumatut ja konfidentsiaalset nõu ning mõjutades poliitikakujundajaid.

Kontaktandmed

kodanike nõustamise otseliin: 0808 800 9060 (esmaspäevast reedeni 9.00–18.00)

veebilink: [Kodanike nõustamine](#)

Kodanike nõustamise teenistusega ühenduse võtmiseks klikake aadressil [http://citizensadvice.org.uk/index/contact\\_us.htm](http://citizensadvice.org.uk/index/contact_us.htm)

#### 2. Šotimaa ohvriabiorganisatsioon

Šotimaa ohvriabiorganisatsioon on vabatahtlik organisatsioon, mis aitab kuriteost mõjutatud inimesi. Organisatsioon pakub emotsionaalset tuge, praktilist abi ja olulist teavet kuriteoohvritele, tunnistajatele ja teistele kuriteost mõjutatud isikutele. Teenuseid osutatakse tasuta ja konfidentsiaalselt ning seda teevad vabatahtlikud kuriteoohvrite ja noorte kogukonnapõhiste õigusteenistuste ning tunnistajate kohtupõhiste teenistuste võrgustiku kaudu.

Šotimaa ohvriabiorganisatsiooni veebisaidilt leiate lisateavet, sealhulgas kontaktandmed:

[Victim Support Scotland](#)

nõuandetelefon: 0345 603 9213 (esmaspäevast reedeni 8.00–20.00)

#### Šotimaa kuriteoohvrite juhend

[Šotimaa kuriteoohvrite juhendis](#) on selgelt ja ühes kohas esitatud teave kuriteoohvrite õiguste ja neile Šotimaal kättesaadava abi kohta.

#### 3. Sisserändeteenuste voliniku büroo

Sisserändeteenuste voliniku büroo on sõltumatu valitsusväline avalik-õiguslik asutus, mis loodi 1999. aasta sisserände- ja varjupaigaseaduse alusel.

Büroo peamised tegevusvaldkonnad on järgmised:

sisserändenõustajate tegevuse reguleerimine;

hea tava edendamine standardite kehtestamise kaudu;

sisserändenõustajate vastu esitatud kaebuste vastuvõtmine ja nende käsitlemine;

ebaseaduslikult tegutsevate isikute kohtu alla andmine;

järelevalve selliste isikute tegevuse reguleerimise üle, kes annavad nõu sisserändeküsimustes ja kelle tegevust reguleerib üks määratud kutseorganisatsioonidest.

Sisserändeteenuste voliniku büroo ise ei nõusta sisserändeküsimustes ega soovita või toeta ühtegi konkreetset nõustajat.

Büroo teeb koostööd paljude eri organisatsioonidega, sealhulgas kutseühingute, kohtute, Ühendkuningriigi piirivalveasutuse ja vabatahtlike organisatsioonidega.

Täpsem teave: [sisserändeteenuste voliniku büroo](#)

Kontaktandmed:

*Office of the Immigration Services Commissioner*  
*5th Floor*  
21 Bloomsbury Street  
London  
WC1B 3HF

telefon: 0845 000 0046

e-post: [info@oisc.gov.uk](mailto:info@oisc.gov.uk)

#### 4. Šotimaa Õigusabi Amet

Šotimaa Õigusabi Ameti eesmärk on tagada juurdepääs õigusemõistmisele nende inimeste jaoks, kes ei suuda ise oma õigusabikulud tasuda. Šotimaa Õigusabi Amet haldab õigusabi süsteemi Šotimaal õigusaktide kohaldamisala raames.

Tasuta õigusabi taotlemiseks tuleb Teil leida õigusabi osutav õigusnõustaja. Te peate tõendama, et ei suuda ise õigusabi eest tasuda ja et teie probleem on tõsine. Võib juhtuda, et peate maksma osa õigusabikuludest ise või raha hiljem tagasi maksma.

Võib juhtuda, et te ei pea maksma midagi, sõltuvalt teie finantsseisundist ja sellest, mis liiki õiguslikku abi te vajate.

Taotletava tasuta õigusabi liik sõltub sellest, mis liiki õiguslikku abi te vajate. Teie õigusnõustaja annab teile selle kohta nõu.

Õigusabi kaudu võidakse aidata tasuda õigusnõustajale õiguslase nõu, näiteks teie õigusi ja võimalusi käsitleva teabe eest, või abistada seoses läbirääkimiste ja dokumentidega. See ei kata kohtukulud.

Vajaduse korral võib õigusnõustaja teid siiski kohtus esindada:

tsiviilasjades, näiteks eluaseme-, lahutuse, laste hooldusõiguse või eluasemelaenu küsimustes;

lapse ärakuulamisel, näiteks kui olete noor (või tema vanem/hooldaja), kes peab osalema ärakuulamisel, et mingit probleemi lahendada;

kriminaalasjas, näiteks kui teid süüdistatakse kuriteos või kui teid ootab vanglakaristus.

Lisateave Šotimaa Õigusabi Ameti kohta ja kontaktandmed on esitatud allpool.

The Scottish Legal Aid Board

Thistle House

91 Haymarket Terrace

Edinburgh,

EH12 5HE

Telefon: 0131 226 7061 (esmaspäevast reedeni 8.30–17.00)

Briti viipekeeles: [contact Scotland-BSL](#), Šotimaa internetipõhine tõlketeenus.

E-post: [general@slab.org.uk](mailto:general@slab.org.uk)

Veebilink: [Scottish Legal Aid Board](#)

#### 5. Hoolekande inspeksioon

Hoolekande inspeksioon reguleerib ja kontrollib Šotimaa hoolekandeteenuseid, et teha kindlaks, kas nad vastavad asjakohastele standarditele. Ta kontrollib koos teiste reguleerivate asutustega, kuidas eri organisatsioonid kohalikul tasandil töötavad, et aidata täiskasvanuid ja lapsi.

Kontaktandmed

telefon: 0345 600 9527

e-post: [enquiries@careinspectorate.com](mailto:enquiries@careinspectorate.com)

veebilink: [Care Inspectorate](#)

#### 6. Šotimaa vaimse heaolu komisjon

Komisjon kaitseb ja edendab nende inimeste inimõigusi, kellel on vaimuhaigus, õpiraskused, dementsus või kes on sarnases seisundis. Selleks edendavad nad üksikisikute ja nende hooldajate autonoomsust, hoiavad silma peal vaimse tervise ja töövõime alastele õigusaktidel ning mõjutavad ja survestavad teenuseosutajaid ja poliitikakujundajaid.

Nõuandeliin: 0800 389 6809 (ainult teenusekasutajad ja hooldajad) või 0131 313 8777 (kutsealased kasutajad) (esmaspäevast neljapäevani 9.00–17.00, reedel 9.00–16.30)

E-post: [enquiries@mwscot.org.uk](mailto:enquiries@mwscot.org.uk)

Veebilink: [Mental Welfare Commission Scotland](#)

#### Lisateave või abi

Järgmised asutused ja organisatsioonid võivad olla suutelised andma teavet või abi vastavalt oma pädevusele.

Ühendkuningriigi valitsuse veebisait Ühendkuningriigi kodanikele: [Gov.UK](#)

Shelter Scotland annab nõu seoses eluasemeküsimustega: [Shelter Scotland](#)

ACAS annab nõu tööhõive valdkonnas: [ACAS](#)

National Debtline pakub võlanõustamist: [National Debt Line](#)

StepChange Debt Charity pakub võlanõustamist: [Step Change](#)

Money Advice Service annab nõu raha- ning finantsküsimuste kohta: [Money Advice Service](#)

Šotimaa õigusliit Law Society of Scotland võib aidata teil leida juristi, sealhulgas inimõiguste küsimustes: [Law Society](#)

Šotimaa lasteõiguse keskus Scottish Child Law Centre pakub tasuta õigusnõustamist lastele ja laste kohta: [SCLC](#)

Contact pakub teavet, tuge ja nõu puudega laste perekondadele: [Contact](#)

Kodanike nõuandebüroo juures asuv patsientide nõustamis- ja tugiteenus Patient Advice and Support Service (PASS) on sõltumatu teenistus, mis pakub teavet, nõu ja tuge patsientidele ja nende hooldajatele: [PASS](#)

Šotimaa vaimse tervise assotsiatsioon: [SAMH](#)

Care Information Scotland on infotelefon ja veebisait, mis pakub teavet Šotimaal elavate eakate inimeste hoolekandeteenuste kohta: [CIS](#)

SurvivorScotland jälgib laste väärkohtlemise ohvrite riikliku strateegia täitmist: [SurvivorScotland](#)

Šotimaa eakate inimeste abitelefon: [Age UK Scotland](#)

Šotimaa naiste kriisikeskus [SWA](#)

Šotimaa pagulasnõukogu [SRC](#)

Etniliste vähemuste õiguskeskus: [EMLC](#)

Viimati uuendatud: 17/05/2018

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.